

УДК 796.011.3:004

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

Маслов В.М., Куртова Г.Ю., Давидова Н.А.

Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка

Анотація. В статті представлені результати впровадження, у навчальний процес студентів факультету фізичного виховання, сучасних технологій.

Ключові слова: сучасні технології, спортивна фізіологія, стабілографія, навчальний процес.

Анотация. Маслов В.М., Куртова Г.Ю., Давыдова Н.А. Использование современных технологий В статье предоставлены результаты внедрения, в учебный процесс студентов факультета физического воспитания современных технологий.

Ключевые слова: современные технологии, спортивная физиология, стабилография, учебный процесс.

Annotation. Maslov V.M., Kurtova G.U., Davybova N.A.

In the article the result of modern technologies introduction in physical training department students studying process are observed.

Key words: modern technologies, sports physiology, stabilography, studying process.

Постановка проблеми. Пріоритетним завданням державної політики щодо розвитку освіти в Україні стає впровадження сучасних соціальних, педагогічних, інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій до навчального процесу вищої школи. Розробка єдиної концепції вирішення проблеми виходу системи освіти на якісно новий рівень розвитку обумовлена так званим «інформаційним вибухом».

Сучасні підходи в освіті вимагають радикальних змін у використанні освітніх технологій в напрямку навчання студентської молоді в умовах інтеграції до Європейського та мвітового освітнього простору (А.М. Алексюк, В.Л. Андрушенко, А.М. Бондар, М.І. Жалдак, В.Г. Кремінь, В.І. Лозова та інші).

У сучасному суспільстві існує попит на виховання творчої особистості, здатної мислити самостійно, генерувати оригінальні ідеї, приймати нестандартні рішення. Сучасна система вищої освіти в Україні ставить нові вимоги до професійної підготовки майбутніх педагогів. Критерієм формування готовності студентів факультету фізичного виховання до викладацько-тренерської діяльності має бути достатній рівень їх компетентності, що виражається в опануванні теоретико-методичними

знаннями навчальної програми, вмінні використовувати набуті знання та навички у професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на роботу спеціалістів в галузі використання сучасних технологій, спрямовану на теоретичне обґрунтування ефективності використання знань з дисциплін природничо-наукового циклу у викладацько-тренерській роботі (А.М. Лапутін, М.О. Носко, О.В. Осадчий, Л.В. Жула), розробку нових технологій навчання майбутніх фахівців (С.С. Єрмаков, С.В. Гаркуша, І.В. Хмельницька), а також багаточисельні експерименти з впровадження інновацій, що підтверджують доцільність їх використання у вищих навчальних закладах [1; 4; 5], у наш час залишається велика кількість невивчених питань у цій галузі знань. Зокрема, питання оволодіння майбутніх фахівців з фізичної культури знаннями та навичками використання фізіологічних методів дослідження, що дозволить значно підвищити рівень професійної діяльності.

Метою нашого дослідження є впровадження у навчальний процес студентів факультету фізичного виховання сучасної методики комп'ютерної стабілографії та оцінка ефективності її застосування.

Результати дослідження. Спираючись на теоретичний аналіз, матеріали констатуючого педагогічного експерименту, особистий педагогічний досвід, нами впроваджено використання методики комп'ютерної стабілографії у навчальний процес студентів факультету фізичного виховання. У передніх дослідженнях [2; 3] висвітлено результати впровадження методики стабілографії у навчальний процес студентів факультету фізичного виховання під час вивчення дисциплін "Біомеханіка фізичного виховання та спорту" та "Метрологія фізичного виховання та спорту". У даному дослідженні ми використовували можливості зазначеної методики, які дозволяють синхронно спостерігати і фіксувати наступні фізіологічні показники: показники дихання, показники міографії, показники пульсометрії за Р.М. Баєвським, показники спектру пульсу.

З можливостями комп'ютерного стабілоаналізатора з біологічним зворотнім зв'язком студенти знайомилися під час лекції "Фізіологічне тестування спортсменів високого класу", де особлива увага приділялася висвітленню можливостей використання методики для діагностики функціонального стану спортсмена. Безпосереднім об'єктом стабілографічного дослідження являється процес утримання людиною вертикального положення - функція рівноваги, на яку впливає функціонування всіх систем організму [6], і тому порушення кожної з них впливає на функцію рівноваги. У стабілоплатформі знаходиться канал дослідження варіабельності серцевого ритму, що дає можливість синхронного спостереження і запису кардіоінтервалограм як в спокої так і при навантаженні під час проведення стабілографічних тестів. Стабілографія використовується для діагностики рухових порушень, експертизи

працездатності, рухової реабілітації; у практиці спорту може використовуватись під час вибору гравців у командних видах спорту, розвитку координації, оцінки динаміки тренувального процесу, як засіб контролю перетренованості та перенапруження у видах спорту пов'язаних з утриманням рівноваги та концентрацією уваги [5].

Під час проведення лабораторних занять, з використанням зазначеного комплексу, особлива увага приділялась додатковим дослідницьким методикам, які дозволяють визначити функціональний стан м'язової, дихальної і серцево-судинної систем. Впровадження методики, дало змогу: скоротити час дослідження, отримати показники з високою інформативністю, зацікавити студентів, проводити заняття на сучасному рівні і високому емоційному піднесені.

З метою виявлення ефективності дії впровадження сучасної стабілографії у підготовку майбутніх учителів фізичної культури нами було визначено компоненти як ознаки, що засвідчують ступінь якісної підготовки студентської молоді. Дієвість підготовки оцінюється за конкретними показниками з урахуванням рівня готовності студентів до професійної діяльності. Основними критеріями готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання набутих знань у професійній діяльності були визначені когнітивний і діяльнісний, відповідно до яких встановлені високий, середній і низький рівні.

У педагогічному експерименті брали участь експериментальна і контрольна групи. Неварійованими в експерименті була кількість студентів експериментальної і контрольної груп, однакова кількість годин, яка відводиться на дисципліну "Спортивна фізіологія". До величин, що варіювалися було віднесено зміст, форми, методи та організаційно-педагогічні умови формування професійних знань.

Студенти контрольної групи навчалися за традиційною методикою викладання дисципліни "Спортивна фізіологія", процес навчання студентів експериментальної групи супроводжувався впровадженням комплексу навчально-методичних матеріалів до якого увійшли: навчальні та робочі навчальні програми з дисциплін "Спортивна фізіологія" тестові комп'ютерні завдання; методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу.

Проаналізуємо результати педагогічного експерименту, який здійснювався впродовж 2009 - 2010 н.р. Критерій оволодіння студентами теоретичними знаннями з спортивної фізіології (когнітивний компонент). З метою визначення загального рівня цього критерію, були використані тестові завдання які містять питання до кожної з тем навчального матеріалу.

Низький рівень знань зі "Спортивної фізіології" показали 38,5 % студентів контрольної групи і 28,7 % студентів експериментальної групи, в

контрольній групі на 9,8 більше студентів з низьким рівнем знань, ніж у експериментальній. Середній рівень знань показали майже однакова кількість студентів: 34,6 % - контрольна група і 35,9 % - експериментальна група. Щодо високого рівня знань то в експериментальній групі цей показник на 8,5 % вищий.

Критерій сформованості умінь та навичок використання знань зі спортивної фізіології майбутніх вчителів фізичної культури (діяльнісний компонент). З метою визначення загального рівня уміння використовувати набуті знання зі спортивної фізіології у практичній роботі, ми проаналізували матеріали діагностично-практичних завдань і запитань.

Значний відсоток студентів контрольної групи (56,1 %), продемонстрували низький рівень сформованості діяльнісного показника за результатами виконання діагностично-практичних завдань, що вказує на їх недостатній рівень практичної підготовки, необхідної для закріплення теоретичних знань зі спортивної фізіології. Студенти контрольної групи показали високий (33,6 %) та середній (66,4 %) рівень сформованості діяльнісного показника до здійснення практичної діяльності, під час виконання завдань студенти цієї групи демонстрували значний рівень творчої активності, здібності самостійно вирішувати поставлені завдання.

Висновки. Таким чином, наведені результати педагогічного експерименту свідчать про ефективність впровадження сучасних технічних засобів у навчальний процес майбутніх учителів фізичної культури.

Дані експериментальної роботи свідчать, що всі показники формування готовності до застосування знань зі спортивної фізіології у студентів експериментальної групи вищі ніж у студентів контрольної групи.

Перспективи подальших досліджень. Дослідження ефективності використання зазначених технічних засобів не вичерпує всіх завдань щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання знань зі спортивної фізіології у професійній діяльності.

Література

1. Біомеханіка спорту / За заг. ред. А.М. Лапутіна. –К.: Олимпийская литература, 2001. -319 с.
2. Гаркуша С.В. Застосування сучасних комп'ютерних технологій при викладанні курсу біомеханіка фізичного виховання та спорту / С.В. Гаркуша // Вісник Чернігівського державного пед. ун-ту ім. Т.Г. Шевченка. Випуск 54. Серія: педагогічні науки. - Чернігів: ЧДПУ, 2008. - №54. - С. 474 - 481.
3. Куртова Г.Ю. Модель формування біомеханічних знань у майбутніх учителів фізичної культури Г.Ю. Куртова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. - 2009.-№12.- С.110-112.
4. Носко Н.А. Педагогические основы обучения молодежи и взрослых

движениям со сложной биомеханической структурой: монографія / Н.А. Носко - К: Наук, світ, 2000. - 336 с

5.Хмельницька І.В. Біомеханічний комп'ютерний аналіз спортивних рухів: Методичний посібник для вузів фізичного виховання та спорту / І.В. Хмельницька - К: Наук, світ, 2005. - 56 с.

6.Шестаков М.П. Использование стабилотрии в спорте / М.П. Шестаков. - М.: ТВТ Дивизион, 2007. -112 с.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2010р.